

Judecătoria Chișinău (sediul central)
MD-2038, mun.Chișinău, str. Zelinschi 13
bir.20, tel. 022/55-90-29

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII	
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU	
SEDIUL CENTRAL	
5.14	GB-20
ieșire Nr. 10499	
" 30.06.18 20	

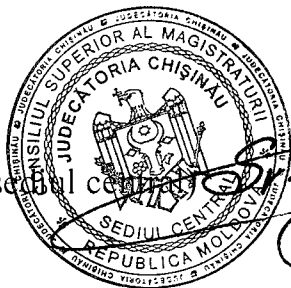
Curtea Constituțională
str. Alexandru Lăpușeanu 28
mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central),

Vă expediază sesizarea înaintată în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a cet. Rudenco Eduard Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) CP RM, în baza cererii depuse de către apărătorul inculpatului Rudenco Eduard, avocatul Elena Leancă privind verificarea constituționalității sintagmei „Instanța căreia îi revine competența de judecată” prevăzut de art. 43 alin. (1) CPP.

Anexă: Încheierea nr. 1-514/17 din 29.05.2018 – 2 file
Cererea din 22.05.2018 - 3 file
Sesizarea din 22.05.2018 -12 file

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău (sediul central)

Sv. Garștea-Bria

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
INTRARE NR. 689	
31	05 20 18

29 mai 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău /sediul central/

Instanța compusă din:

Președinte de ședință, judecătorul Svetlana Garștea-Bria

Grefier

Elena Melnic

Cu participarea:

Acuzatorilor de stat Carolina Lupașcu, Vladislav Bobrov

Apărătorului

Elena Ileanca

examinînd în ședință preliminară cauza penală după învinuirea lui Rudenco Eduard Mihail de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal,

a c o n s t a t a t :

1. În procedura Judecătoriei Chișinău /sediul central/ a parvenit spre examinare cauza după învinuirea lui Rudenco Eduard Mihail de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ prim alin. (1) Cod penal - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

2. Prin intermediul PIGD cauza a fost repartizată în procedura judecătorului Svetlana Garștea-Bria.

3. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 21 septembrie 2017 a fost admisă cererea apărătorului inculpatului Rudenco Eduard Mihail, avocatului Ion Crețu (vol.5, f.d.235-236), cauza penală nr. 1-264/17 (2016440330) după învinuirea lui Rudenco Eduard de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a), art. 326 alin. (3) lit. a), art. 326 alin. (3) lit. a), art. 326 alin. (1), Cod penal, s-a transmis Judecătoriei Chișinău /sediul central/ pentru examinarea chestiunii privind posibilitatea conexării cauzelor într-o procedură.

4. În ședința de judecată acuzatorii de stat, Carolina Lupașcu și Vladislav Bobrov, au solicitat conexarea cauzelor penale într-o singură procedură pentru examinarea mai rapidă și complexă a cauzelor și pentru a nu înrăutăți situația inculpatului.

5. Apărătorul inculpatului, avocatul Elena Ileanca, în ședința de judecată a înaintat în interesele inculpatului Rudenco Eduard Mihail, o cerere din care rezultă că, norma prevăzută în art. 43 alin. (1) CPP, conform căreia judecătorul Svetlana Garștea-Bria urmează să primească o decizie de admitere sau respingere a cererii de conexare a cauzelor penale, încalcă drepturile participanților la proces, deoarece trebuie să fie primită de către instanța superioară, din care motiv a solicitat sesizarea Curții Constituționale privind verificarea constituționalității sintagmei „instanța căreia îi revine competența de judecată”, prevăzute de art. 43 alin. (1) Cod de procedură penală, care, în opinia părții apărării, contravine cerințelor prevăzute de art. 20, 21, 54 din Constituția Republicii Moldova, anexînd în acest sens Sesizare privind excepția de neconstituționalitate, precum și textul Sesizării.

6. Inculpatul Eduard Rudenco a susținut cererea apărătorului său, a solicitat admiterea acesteia.

7. Acuzatorii de stat au solicitat respingerea cererii ca neîntemeiate.

8. Audiind părerea participanților la proces, controlînd materialele dosarului, analizînd motivele invocate întru susținerea cererii, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea avocatului Elena Leanca și a inculpatului Rudenco Eduard Mihail din următoarele considerente.

9. În ședința de judecată s-a constatat că, apărătorul inculpatului Rudenco Eduard Mihail, avocatul Elena Leanca, a înaintat în instanța de judecată Sesizare privind excepția de neconstituționalitate, în care a motivat necesitatea sesizării Curții Constituționale.

10. În conformitate cu art. 7 CPP,

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

11. Instanța de judecată reține că, pe data de 9 februarie 2016, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, la sesizarea depusă de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, a pronunțat o hotărâre conform căreia:

în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

12. Pînă la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se afla cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

13. Instanța de judecată conchide că, Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, depusă de către autorul - avocatul Elena Leanca în interesele inculpatului Rudenco Eduard Mihail, corespunde prevederilor hotărîrii sus-citate, din care motiv urmează a fi admisă.

14. În legătură cu prezentarea dosarului Curții Constituționale pentru examinarea Sesizării, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) CPP, consideră necesar de a suspenda procesul pe cauza dată.

15. În conformitate cu hotărîrea Curții Constituționale din 09.02.2016 Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), art. art. 7 alin. (3), 345 Cod procedură penală, instanța de judecată

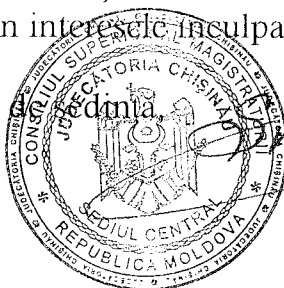
dispune:

A admite cererea apărătorului inculpatului Rudenco Eduard Mihail, avocatului Elena Leanca, înaintat în interesele inculpatului, privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 43 alin. (1) din Cod procedură penală.

A prezenta Curții Constituționale Sesizare privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 43 alin. (1) Cod de procedură penală și dosarele penale nr. 1-514/17 (2017420772) și 1-682/17.

A suspenda procedura pe cauza nr. 1-514/17 pînă la examinarea de către Curtea Constituțională a Sesizării depuse de către autorul - avocatul Elena Leanca în interesele inculpatului Rudenco Eduard Mihail.

Președinte
Judecător

**Judecătoria Chișinău, sediul Central
Judecătorului Svetlana Garștea-Bria**

de la **Elena LEANCA**
cabinetul avocatului „ELENA LEANCA”
str. București 25, of. 5, mun. Chișinău
tel: 069811673

în interesele cet. Eduard Rudenco

C E R E R E

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central, la judecătorul Svetlana Garștea-Bria, se află la examinare cauza penală de învinuirea lui Eduard Rudenco, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Prin încheierea din 21.09.2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a transmis cauza penală de învinuirea lui Rudenco Eduard de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (1), art. 33 alin. (3) și art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, la Judecătoria Chișinău, sediul Central pentru examinarea chestiunii conexării la cauza penală în privința lui Rudenco Eduard, care se află în procedura judecătorul Svetlana Garștea-Bria.

Astfel, dreptul de a conexa cauzele menționate, prin lege îi sunt acordate judecătoarei Svetlana Garștea-Bria, care urmează să primească o decizie de admitere sau respingere.

Consider, norma prevăzută în art. 43 alin. (1) Cod de procedură penală, încalcă dreptul participanților la proces ca o asemenea decizie să fie primită de instanța superioară.

Neconstituționalitatea căreia se invocă, argumentele prezentate, conform normei citate, fără nici o excepție, „*instanța căreia îi revine competența de judecată*”, în viziunea autorului sesizării, nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova, deoarece în mod neproportional îngreșesc accesul la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

În primul rînd, un judecător nu poate soluționa o cauză cum vrea el, adică în mod subiectiv, arbitrar, ci numai potrivit unor reguli obiective prescrise, care sunt legile.

Astfel, judecătorul face parte dintr-o instituție numită de judecată, care ea și numai ea înfăptuiește justiția (art. 114 din Constituție), or justiția se înfăptuiește în numele legii și judecătorii se supun numai legii (art. 115 alin. (4) din Constituție).

În acest fel, judecătorul exercită în mod legitim puterea cu care a fost investit de suveran, care e poporul, căci puterea publică există doar în interesul indivizilor care compun societatea.

Conform normei constituționale, instanța la judecarea cauzei urmează să se conducă de prevederile legale, care este formulată cu suficientă precizie.

Verificarea constituționalității în dispoziția art. 43 alin. (1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, în limitele în care nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova, constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decît doar în condițiile menționate la pct. 82 al Hotărîrii nr. 2 din 09.02.2016 și anume: 1). obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. 1 lit. a) din Constituție; 2). excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; 3). prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; 4). nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

La moment nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederea contestată din art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală.

Potrivit pct. 81 al Hotărîrii nr. 2 din 09.02.2016 a Curții Constituționale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului pînă la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

În conformitate cu art. 7 alin. (6) Cod de procedură penală *„Hotărîrile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal”*.

Potrivit art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală *„Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională”*.

Astfel, instanța care are obligația de a acționa în conformitate cu legile, cît și cu hotărîrea Curții Constituționale, urmează a suspenda examinarea procesului pînă la soluționarea excepției de neconstituționalitate.

Ținînd cont de cele menționate supra, precum și de prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție,

SOLICITĂM:

1. Admiterea prezentei cereri, ținând cont de argumentele formulate în sesizare ce se anexează la prezenta cerere.
2. Sesizarea Curții Constituționale, privind verificarea constituționalității sintagmei „*instanța căreia îi revine competența de judecată*” prevăzute de art. 43 alin. (1) Cod de procedură penală, care în opinia noastră contravin cerințelor prevăzute de articolele 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova.
3. Suspendarea examinării prezentei cauze, pînă la soluționarea sesizării de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Anexă: Sesizarea Curții Constituționale pe 12 file.

Cu respect,

Avocat

Elena LEANCA

«22» mai 2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
a
REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
mun. Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

S E S I Z A R E
PRIVIND EXCEPȚIA
DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII:

1. Numele/Denumirea – *Leanca*
2. Prenumele – *Elena*
3. Funcția – *avocat*
4. Adresa – *Republica Moldova, mun. Chișinău, str. București 25, of. 5*
5. Tel. – *069811673*
6. Numele și prenumele reprezentantului.....
7. Ocupația reprezentantului.....
8. Adresa reprezentantului.....
9. Tel. reprezentantului.....
10. Fax. Reprezentantului.....
- 11.....

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

12. Prezenta sesizare are ca obiect – solicitarea verificării corespunderii constituționalității sintagmei „*instanța căreia îi revine competența de judecată*”, care se conține în dispoziția art. 43 alin. (1) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, în limitele în care nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

13. În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central, la judecătorul Svetlana Garștea-Bria, se află la examinare cauza penală de învinuire a lui Eduard Rudenco, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

14. Prin încheierea din 21.09.2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a transmis cauza penală de învinuirea lui Rudenco Eduard de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (1), art. 33 alin. (3) și art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, la Judecătoria Chișinău, sediul Central pentru examinarea chestiunii conexării la cauza penală în privința lui Rudenco Eduard, care se află în procedura judecătorul Svetlana Garștea-Bria.

15. Astfel, dreptul de a conexe cauzele menționate, prin lege îi sunt acordate judecătorei Svetlana Garștea-Bria, care urmează să primească o decizie de admitere sau respingere.

16. Consider că norma prevăzută în art. 43 alin. (1) Cod de procedură penală, încalcă dreptul participanților la proces ca o asemenea decizie să fie primită de instanța superioară.

17. Neconstituționalitatea căreia se invocă, argumentele prezentate, conform normei citate, fără nici o excepție, „*instanța căreia îi revine competența de judecată*”, în viziunea autorului sesizării, nu corespunde cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova, deoarece în mod neproportional îngreună accesul la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării sale, totodată și dreptul la un recurs efectiv asupra încheierii de respingere/admitere a conexării cauzelor.

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRII A CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

18. În viziunea autorului sesizării, datorită faptului că dispoziția alin. (1) art. 43 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, neconstituționalitatea căreia se invocă, conține o stipulare imperativă, care în mod categoric îngreună dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării sale, inclusiv dreptul ca o astfel de decizie să fie primită de o instanță superioară cu ulterioara contestare, care indiscutabil constituie o astfel de garanție procesuală, de altfel aceasta normă expres stabilește că „*conexarea cauzelor se decide de către instanța căreia îi revine competența de judecată*”.

19. Analizând prevederile acestui articol, ajungem la concluzia că legea procesual penală poate avea un efect neașteptat, în situația în care instanța a fost investită să se pronunțe asupra chestiunii de conexare.

20. Astfel, acest drept a fost acordat însuși judecătorului care judecă cauza, iar acest drept prevede atât puncte pozitive, cât și negative. În această situație, instanța ar putea decide subiectiv problema conexării cauzelor.

21. Instanța ar putea să nu dorească ca să examineze suplimentar un alt capăt de învinuire, considerând că aceasta ar îngreuna lucrul și ar fi nevoie să examineze un timp mai îndelungat. Iar importanța conexării cauzelor în momentul solicitat, este destul de importantă, deoarece ulterior în instanța superioară chiar dacă s-ar constata încălcarea instanței care nu a conexasat cauza, ar fi trecut momentul potrivit, iar efectele care urmau să fie produse la acel moment, nu mai au valoare și astfel ar putea fi înrăutățită situația persoanei învinuite.

22. La fel, în situația în care din alte motive instanța ar accepta o conexare care din contra ar duce la o tergiversare a examinării cauzei, fapt care poate fi constatat de instanța superioară, deoarece condițiile de conexare și care sunt prevăzute de lege, sunt doar în asigurarea dreptului inculpatului de a nu-i fi înrăutățită situația.

23. Controlul asupra încheierii de admitere sau respingere a conexării este supus odată cu fondul cauzei, fapt pentru care în cazul admiterii sau respingerii, numai sunt prezente acele efecte, care trebuiau să aibă loc în momentul examinării cauzei în prima instanță.

24. La apariția acestei probleme de conexare a cauzei, legal ar fi ca să fie discutată și decisă problema în cauză de către instanța superioară, care obiectiv ar examina și ar împuternici instanța inferioară cu asemenea atribuții de examinarea tuturor cauzelor, care se referă la fapte comise de aceeași persoană sau mai multe infracțiuni au legătură între ele.

25. Împuternicirea instanței de a primi decizia de conexare, ar lua de pe seama instanței o asemenea asumare, prin care ar crea dubii de lipsă de imparțialitate sau obiectivitate în angajarea de a examina mai multe cauze penale.

26. Prin decizia instanței superioare de conexare a cauzei, se va produce efectul cerut în acel moment și nu se vor pierde ulterior cerințele de examinarea a mai multor cauze în privința unei persoane sau în privința la mai multe persoane.

27. Dreptul instanței care judecă cauza de a decide problema conexării contravine și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, care se prevede la art. 6 pct. 1 „*orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiile sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa [.....]*”.

28. Doar o instanța superioară poate să împuternicească o instanță inferioară de a judeca mai multe cauze care au legătură între ele sau se referă la una din persoanele învinuite în cadrul unei cauze penale.

29. În cauza Busuioc c. Moldovei (21.12.2004, §52), Curtea a decis „*o normă nu poate fi considerată "lege" decât dacă ea este formulată cu suficientă precizie [...]*”.

30. Prin reglementarea expusă de legiuitor, s-a oferit dreptul instanței de a decide problema conexării. Astfel, sintagma „*instanța căreia îi revine competența de judecată*”, crează pentru o persoană o situație de incertitudine, motiv pentru care este contrară cu prevederile articolelor 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

31. În baza hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, s-a dispus:

în sensul art. 135 alin.(1) lit. a) și g) coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor

Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

-excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

-sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. 1 lit. a) din Constituție;

2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

- Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizării privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin. (1) lit.a) și g), din Constituție.

32. Potrivit art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală *„Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională”*.

V. CERINȚELE AUTORULUI

33. Verificarea controlului constituționalității sintagmei *„instanța căreia îi revine competența de judecată”* prevăzute de art. 43 alin. (1) Cod de procedură penală, care în opinia noastră contravin cerințelor prevăzute de articolele 20, 21 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII:

34. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994

Articolul 1

Statul Republica Moldova

[...]

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 26

Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi

sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

35. Codul de procedură penală al Republicii Moldova

Articolul 2. Legea procesuală penală

(1) Procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod.

(2) Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3) Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

(4) Normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

(5) În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

(4) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor legale și este expusă într-un act juridic care nu poate fi supus

controlului constituționalității, instanța va aplica în direct legea.

(5) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică națională ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, instanța va aplica reglementările internaționale în direct, motivînd hotărîrea sa și informînd despre aceasta autoritatea care a adoptat norma națională respectivă și Curtea Supremă de Justiție.

(6) Hotărîrile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

(7) Hotărîrile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție în chestiunile privind aplicarea prevederilor legale în practica judiciară au caracter de recomandare pentru organele de urmărire penală și instanțele judecătorești.

(8) Hotărîrile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată.

(9) Deciziile Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție pronunțate ca urmare a examinării recursului în interesul legii sînt obligatorii pentru instanțele de judecată în măsura în care situația de fapt și de drept pe cauză rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Articolul 42. Competența în caz de indivizibilitate sau conexitate a cauzelor penale

(1) În caz de indivizibilitate sau de conexitate a cauzelor penale, judecata în primă instanță, dacă are loc în același timp pentru toate faptele și pentru toți făptuitorii, se efectuează de aceeași instanță.

(2) Constituie indivizibilitate a cauzelor penale cazurile în care la săvîrșirea unei infracțiuni au participat mai multe persoane, cînd două sau mai multe infracțiuni au fost săvîrșite prin aceeași faptă ori în cazul unei infracțiuni continue sau prelungite.

(3) Constituie conexitate a cauzelor penale cazurile:

1) cînd două sau mai multe infracțiuni sînt săvîrșite prin fapte diferite de una sau mai multe persoane împreună, în același timp și în același loc;

2) cînd două sau mai multe infracțiuni sînt săvîrșite de aceeași persoană în timp diferit ori în loc diferit;

3) cînd o infracțiune este săvîrșită pentru a pregăti, a înlesni sau a ascunde comiterea altei infracțiuni ori este săvîrșită pentru a înlesni sau a asigura absolvirea de răspundere penală a făptuitorului altei infracțiuni;

4) cînd între două sau mai multe infracțiuni există legătură și conexarea cauzelor se impune pentru buna desfășurare a justiției.

(4) În caz de conexare a unor cauze privitoare la mai multe persoane învinuite de săvîrșirea infracțiunilor în raza de activitate a diferitor instanțe de grad egal sau privitoare la o singură persoană învinuită de săvîrșirea cîtorva infracțiuni, dacă aceste cauze sînt de competența a două sau cîtorva instanțe de judecată de grad egal, procesul se judecă de instanța în raza teritorială a căreia a fost terminată urmărirea penală a cauzei.

(5) Dacă o persoană sau un grup de persoane sînt învinuite de săvîrșirea unei singure sau a cîtorva infracțiuni și cauza referitoare la unul din învinuiți sau la una din infracțiuni este de competența unei instanțe ierarhic superioare, procesul se judecă în întregime de instanța ierarhic superioară.

(7) Conexarea cauzelor se admite de către instanța de judecată respectivă în cazul în care acțiunile incriminate nu necesită o încadrare juridică mai gravă, iar la cererea procurorului și în celelalte cazuri – pentru modificarea acuzării în sensul agravării.

(8) În cazul în care infracțiunea a fost săvîrșită de două sau mai multe persoane, instanța de judecată poate dispune indivizibilitatea cauzei, dacă aceasta este necesară pentru buna desfășurare a justiției în termene rezonabile și dacă aceasta nu va împiedica respectarea drepturilor părților.

Articolul 43. Instanța competentă de a conexe cauzele penale

(1) Conexarea cauzelor se decide de către instanța căreia îi revine competența de judecată conform prevederilor art.42.

(2) În cazurile de indivizibilitate a cauzelor penale, precum și în cele de conexitate, cauzele, dacă ele au fost depuse în prima instanță de judecată, se conexează de către aceasta chiar și după casarea hotărîrilor asupra lor și remiterea cauzelor de către instanța de recurs pentru rejudecare.

(3) Cauzele se conexează și de către instanțele de apel sau de recurs de același grad dacă se află în același stadiu de judecată.

36. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

42. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului (adoptată la 10 decembrie 1948 la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 217-XII din 28 iulie 1990):

Articolul 10

Orice persoana are dreptul in deplina egalitate de a fi audiata in mod echitabil si public de catre un tribunal independent si impartial care va hotari fie asupra drepturilor si obligatiilor sale, fie asupra temeiniciei oricarei acuzari in materie penala indreptata impotriva sa.

VII. LISTA DOCUMENTELOR

- 43. Actul de sesizare, pe 12 file;
- 44. materialele cauzei penale urmează a fi puse la dispoziția Curții Constituționale de către Judecătoria Chișinău, sediul Central.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURILE

45. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Sesizarea dată se depune în Judecătoria Chișinău, sediul Central, la data de 22.05.2018.

Avocat

Leanca Elena